

M-am dus la sf. Ion să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietenă, ca s-o felicit pentru onomastica unicului său fiu, Ionel Popescu, un copilaș foarte drăguț de vreo opt anișori. N-am voit să merg cu mâna goală și i-am dus băiețelului o minge foarte mare de cauciuc și foarte elastică. Atențiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roșiori în uniformă de mare ținută. După formalitățile de rigoare, am început să convorbim despre vreme, despre sorții agriculturii — d. Popescu tatăl este mare agricultor — despre criză ș.c.l. Am observat doamnei Popescu că în anul acesta nu se prea vede la plimbare, la teatru, la petreceri... Doamna mi-a răspuns că de la o vreme i se urăște chiar unei femei cu petrecerile, mai ales când are copii.

— Să-ți spun drept, cât era Ionel mititel, mai mergea; acu, de când s-a făcut băiat mare, trebuie să mă ocup eu de el; trebuie să-i fac educația. Și nu știți dv. bărbații cât timp îi ia unei femei educația unui copil, mai ales când mama nu vrea să-l lase fără educație!

Pe când doamna Popescu-mi expune părerile ei sănătoase în privința educației copiilor, auzim dintr-o odaie de alături o voce răgușită de femeie bătrână:

— Uite, coniață, Ionel nu s-astâmpără!

— Ionel! strigă madam Popescu; Ionel! vin' la mama!

Apoi, cătră mine încet:

— Nu știi ce ștregar se face... și deștept... Dar vocea de dincolo adaogă:

— Coniață ! uite Ionel! vrea să-mi răstoarne mașina !... Astâmpără-te, că te arzi!

— Ionel! strigă iar madam Popescu; Ionel ! vin' la mama!

— Sări, coniață! varsă spirtul! s-aprinde!

— Ionel! strigă iar mama, și se scoală repede să meargă după el. Dar pe când vrea să iasă pe ușe, apare micul maior de roșiori cu sabia scoasă și-i oprește trecerea, luând o poză foarte marțială. Mama ia pe maiorul în brațe și-l sărută...

— Nu ți-am spus să nu te mai apropii de mașină când face cafea, că dacă te-aprinzi, moare mama? Vrei să moară mama?

— Dar — întrerup eu — pentru cine ați poruncit cafea, madam. Popescu?

— Pentru dumneata.

— Da de ce vă mai supărați?

— Da ce supărare!

Madam Popescu mai sărută o dată dulce pe maiorașul, îl scuipe, să nu-l deoache, și-l lasă jos. El a pus sabia în teacă, salută militărește și merge într-un colț al salonului unde, pe două mese, pe canapea, pe foteluri și pe jos, stau grămădite fel de fel de jucării. Dintre toate, maiorul alege o trâmbiță și o tobă. Atârnă toba de gât, suie pe un superb cal vânăt rotat, pune trâmbița la gură și, legănându-se călare, începe să bată toba cu o mână și să sufle-n trâmbiță. Madam Popescu îmi

spune ceva; eu n-aud nimica. Îi răspund totuși că nu cred să mai ție mult gerul așa de aspru; ea n-aude nimica.

— Ionel! Ionel!! Ionel!!! Du-te dincolo, mamă; spargi urechile dumnealui! Nu e frumos, când sunt musafiri!

Iar eu, profitând de un moment când trâmbița și toba tac, adaog:

— Și pe urmă, d-ta ești roșior, în cavalerie.

— Maior! strigă mândrul militar.

— Tocmai! zic eu. La cavalerie nu e tobă; și maiorul nu cântă cu trâmbița; cu trâmbița cântă numai gradele inferioare; maiorul comandă și merge-n fruntea soldaților cu sabia scoasă.

Explicația mea prinde bine. Maiorul descalică, scoate de după gît toba, pe care o trânteste cât colo; asemenea și trâmbița. Apoi începe să comande:

— Înainte! marș!

Și cu sabia scoasă, începe să atace strașnic tot ce-ntâlnește-n cale. În momentul acesta, jupâneasa cea răgușită intră cu tava aducând dulceață și cafele. Cum o vede, maiorul se oprește o clipă, ca și cum ar vrea să se reculegă fiind surprins de inamic. Clipa însă de reculegere trece ca o clipă, și maiorul, dând un răcnet suprem de asalt, se repede asupra inamicului. Inamicul dă un țipăt de desperare.

— Ține-l, conică, că mă dă jos cu tava!

Madam Popescu se repede să taie drumul maiorului, care, în furia atacului, nu mai vede nimic înaintea lui. Jupâneasa este salvată; dar madam Popescu, deoarece a avut imprudența să iasă din neutralitate și să intervie în război, primește în obraz, dedesubtul ochiului drept, o puternică lovitură de spadă.

— Vezi? vezi, dacă faci nebunii? era să-mi scoți ochiul... Ți-ar fi plăcut să mă omori? Sărută-mă, să-mi treacă și să te iert!

Maiorul sare de gâtul mamei și o sărută... Mamei îi trece; iar eu, după ce am luat dulceața, mă pregătesc să sorb din cafea...

— Nu vă supără fumul de tutun? întreb eu pe madam Popescu.

— Vai de mine! la noi se fumează... Bărbatu-meu fumează... și... dumnealui... mi se pare că-i cam place.

Și zicând „dumnealui”, mama mi-arată râzând pe domnul maior.

— A! zic eu, și dumnealui?

— Da, da, dumnealui! să-l vezi ce caraghios e cu țigara-n gură, să te prăpădești de râs... ca un om mare...

— A! asta nu e bine, domnule maior, zic eu; tutunul este o otravă...

— Da tu de ce tragi? mă-nterupe maiorul lucrând cu lingura în cheseaua de dulceață...

— Ajunge, Ionel! destulă dulceață, mamă! iar te-apucă stomacul...

Maiorul ascultă, după ce mai ia încă vreo trei-patru lingurițe, apoi iese cu cheseaua în vestibul.

— Unde te duci? întreabă mama.

— Viu acu! răspunde Ionel.

După un moment, se-ntoarce cu cheseaua goală; o pune pe o masă, se apropie de mine, îmi ia de pe mescioară tabacherea cu țigarete regale, scoate una, o pune în gură și mă salută militărește, ca orice soldat care cere unui țivil să-i împrumute foc. Eu nu știu ce trebuie să fac. Mama, râzând, îmi face cu ochiul și mă-ndeamnă să servesc pe domnul maior. Întind țigareta mea, militarul o aprinde pe a lui și, fumând, ca orice militar, se plimbă foarte grav de colo până colo. Eu nu-l pot admira îndestul, pe când mama îl scuipe, să nu-l deoache, și îmi zice:

— Scuipe-l, să nu mi-l deochi!

Maiorul și-a fumat țigareta până la carton. Apoi se repede la mingea pe care i-am adus-o eu și-ncepe s-o trântescă. Mingea sare până la policandrul din tavanul salonului, unde turbură grozav liniștea ciucurilor de cristal.

— Ionel! astâmpără-te, mamă! Ai să spargi ceva... Vrei să mă superi? vrei să moară mama?

Dar maiorul s-a-ndârjit asupra ghiulelei săltătoare, care i-a scăpat din mână: o trânteste cu mult necaz de parchet. Eu aduc spre gură ceașca, dar, vorba francezului, entre la coupe et les lèvres... 4 mingea îmi zboară din mână ceașca, opărindu-mă cu cafeaua, care se varsă pe pantalonii mei de vizită, culoarea oului de rață.

— Ai văzut ce-ai făcut?... Nu ți-am spus să te-astâmperi... Vezi? ai supărat pe domnul!... altdată n-o să-ți mai aducă nici o jucărie! Apoi, întorcându-se către mine, cu multă bunătate:

— Nu e nimic! iese... Cafeaua nu pătează! iese cu nițică apă caldă!... Dar n-apucă să termine, și deodată o văd schimbându-se la față ca de o adâncă groază. Apoi dă un țipăt și, ridicându-se de pe scaun:

— Ionel! mamă! ce ai?

Mă-ntorc și văz pe maiorul, alb ca varul, cu ochii pierduți și cu drăgălașa lui figură strâmbată. Mama se repede spre el, dar până să facă un pas, maiorul cade lat.

— Vai de mine! țipă mama. E rău copilului!... Ajutor! moare copilul!

Ridic pe maiorul, îi deschii repede mondirul la gât și la piept.

— Nu-i nimica! zic eu. Apă rece!

Îl stropesc bine, pe când mama pierdută își smulge părul.

— Vezi, domnule maior? îl întreb eu după ce-și mai vine în fire; vezi? Nu ți-am spus eu că tutunul nu e lucru bun? Al' dată să nu mai fumezi!

Am lăsat pe madam Popescu liniștită cu scumpul ei maior afară din orice stare alarmantă, și am ieșit. Mi-am pus șoșonii și paltonul și am plecat. Când am ajuns acasă, am înțeles de ce maiorul ieșise un moment cu cheseaua în vestibul — ca să-mi toarne dulceață în șoșoni.

I. L. Caragiale este cel mai mare dramaturg roman. El s-a impus în literatura română și prin umorul său deosebit. Armele cu care Caragiale critica defectele oamenilor sunt ironia și umorul. Izvorul umorului lui Caragiale stă la baza contrastului dintre ceea ce vor să para personajele sale, și ceea ce sunt ele în realitate.

În schița "Vizita..." este surprins naratorul în vizita la madam Popescu, într-o zi de Sf. Ion, ca să o felicite pentru onomastica fiului său, Ionel Popescu. Dar ca să nu meargă cu mâna goală, acesta îi duce baiatului o minge. Atât madam Popescu, cât și fiul acesteia, Ionel Popescu, se bucură de cadoul primit.

După formalitățile de rigoare, aceștia ajung să vorbească despre educația baiatului, foarte importantă pentru doamna Maria Popescu.

În timp ce aceștia povestesc, dintr-o cameră alăturată, se aude o voce răgușită, care îi cere ajutor doamnei Popescu, strigând că Ionel este neastamparat, și că rastoarna mașina de cafea. Conștient că sare în ajutor slujnicei, luându-l pe baiat de acolo, dar Ionel ia niște tobe și trambite și începe să facă zgomot până intervine musafirul, spunându-i că nu așa se poartă un cavaler de rosiori.

După un moment de liniște, Ionel începe să atace tot ce-i stă în cale, inclusiv pe slujnica, care, disperată, cere ajutorul mamei lui, dar în cele din urmă se termină cu ranirea mamei. În loc să fie certat de mama lui, Ionel este luat în brațe, este sărutat, mângaiat, parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

În timp ce adulții vorbesc, musafirul își aprinde o țigară, iar imediat este urmat de Ionel, care își aprinde și el o țigară, cerându-i foc musafirului. Acesta nu știe ce să facă, dar este indemnat de mama baiatului să-i aprindă și lui țigara. Mama se amuză de această întâmplare, că și cum acest lucru ar fi fost obișnuit în casa lor.

Baiatul fumează țigara până se termină, apoi ia cheseaua cu dulceața și se plimă cu ea dintr-o cameră în alta, până la un moment dat, când acesta lasă cheseaua cu dulceața goală pe masă. Ia mingea și o tranteste furios de parchet, varsând cafeaua pe pantalonii de culoare deschisă a musafirului.

În timp ce se joacă cu mingea, baiatul cade alb la pământ. Musafirul îl stropește cu apă rece, și baiatul își revine. Salvatorul îi spune că nu e bine să fumeze, și că de aceea a patit asta.

Musafirul pleacă, și când ajunge acasă, constată că dulceața cu care se plimă baiatul, a ajuns în papucii lui. Demonstrate că o operă literară studiată este o schiță.

Vizita...

Schița este operă literară în proză, de dimensiuni reduse, cu o acțiune simplă, de scurtă durată, plasată într-un spațiu limitat, în care se prezintă un moment semnificativ din viața unuia sau mai multor personaje, caracterizate succint de către autor. Caragiale este creatorul schiței în literatură

romana, schite in care creeaza tipuri de personaje.

Opera literara "Vizita... " este de dimensiuni reduse, cu o actiune simpla: spatiul in care se desfasoara actiunea este casa doamnei Popescu, si dureaza timp de cateva ore. Personajele care iau parte la actiune sunt foarte putine (patru), dintre care se remarca Ionel, baiatul doamnei Popescu, el fiind si personajul principal.

Autorul realizeaza portretul fizic al lui Ionel prin intermediul descrierii: este un baiat dragut, de vreo opt anisori, imbracat intr-un frumos costum de maior de rosiori. Portretul moral al copilului este realizat indirect, si reiese din comportamentul si limbajul acestuia.

Principala trasatura de caracter a lui Ionel este obraznicia si lipsa de educatie. Obrazniciile lui Ionel se tin lant in prezenta musafirului (este gata sa rastoarne masina de cafea, o loveste pe mama lui cu sabia, face o galagie de nedescris cu trambita si tobele, toarna dulceata in sosonii musafirului).

Neascultator si neastamparat, Ionel nu recunoaste nici o autoritate in familie, si face numai ce vrea el, fiind rasplatit de mama lui, chiar daca nu merita. Ionel este tipul copilului needucat si obraznic, care ne dezvaluie contrastul dintre esenta si aparenta.

Educatia dezaastroasa a lui Ionel este rezultatul incercarilor nereusite ale mamei de a-l educa. Fara indoiala, ea nu a stiut sa-l educe, fapt care reiese din gesturile ei cand Ionel face vreo prostie. (il saruta si il scuipa sa nu-l deoache; il rasplateste).

Modurile de expunere folosite in aceasta opera literara sunt naratiunea (cu ajutorul ei sunt relatate fapte si intamplari), descrierea (prezinta aspectul fizic al personajelor) si cel mai important, dialogul (cu ajutorul caruia personajele se prezinta singure, prin modul lor de a vorbi).

Datorita existentei acestor trasaturi specifice schitei, putem afirma fara teama de a gresi ca opera literara "Vizita... " este o schita.